

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

<http://kutuphane.uludag.edu.tr/Univder/uufader.htm>

2017 Tarihli Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programına Eleştirel Yaklaşım

Mustafa CEMİLOĞLU

*Prof. Dr., Uludağ Üniversitesi (E),
mccemilog@uludag.edu.tr*

ÖZET

Bu çalışmada 2017 tarihli Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı ayrıtıları ile incelenmiş ve eleştirisi yapılmıştır. Programın, iki ayrı dersi tek ders biçimine dönüştürdüğü ve öğrenci kazanımlarını yeniden düzenlediği görülmüştür. Önce programın felsefi bakış açısı irdelenmiştir. Daha sonra okuma metinlerinin ünitelendirilmesi, becerilerin ve kazanımların düzenlenmesi ile ölçme ve değerlendirme konusundaki önerileri yorumlanmıştır. Düzenlemede uzunca bir yer tutan yeterlilikler ve değerler, alanla olan ilişkileri açısından ele alınmış ve tartışılmıştır. Sonuçta da programın bütünlük taşıyıp taşımadığı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili ve Edebiyatı, Öğretim Programı, Beceriler, Kazanımlar, Programda Bütünlük.

A Critical Approach to Turkish Language and Literature Course Syllabus Dated 2017

ABSTRACT

In this study, Turkish language and literature lesson curriculum dated 2017 is examined and criticised. It is realised that this curriculum make two different lessons into one lesson form and student achievements is regulated again. Firstly philosophical perspective of the programme is examined then reading texts and the

organization of skills and students achievements, suggestions and complaints about assessment and evaluations are evaluated and this programme have integrity whether do not have integrity in itself is investigated.

Key Words: Turkish Language and Literature, Curriculum, Skills, Achievements, Integrity in programme.

GİRİŞ

Ortaöğretimde herhangi bir dersin yürütölmesi ile ilgili uygulamalar genelde üç ayrı işlem olarak tanımlanmaktadır. Bunlar, dersin öğretim programı, eğitim-öğretim süreci ve dersle bağlantılı ölçme ve değerlendirmedir. Elbette “dersin öğretim programı”, ölçme-değerlendirme uygulamaları da dâhil olmak üzere bütünüyle eğitim-öğretim sürecini düzenlenmek zorundadır. Bu zorunluluk hem verilecek eğitimin standartlarını belirlemek, hem de öğreticiye yol göstermek ve onu denetleyebilmek açısından son derece önemlidir. Çağdaş programcılık anlayışı bunu gerektirmektedir.

Bu kapsamda olmak üzere ve elbette doğal olarak, eğitim-öğretimle ilgili düzenlemeler hep Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Talim ve Terbiye Kurulu tarafından gerçekleştirilmektedir. Talim ve Terbiye Kurulu, geçmişı Kurtuluş Savaşı yıllarına kadar götürülebilen neredeyse yüz yıllık köklü bir kurumdur. İlköğretimden Ortaöğretime okutulmakta olan tüm derslerin öğretim programlarının düzenlenmesi ve bakanlığın onayına sunulması bu kurulun en önemli çalışma alanlarından birisidir.

Ortaöğretimde okutulmakta olan “Türk Dili ve Edebiyatı” dersinin öğretim programı da diğerleri gibi her zaman Talim ve Terbiye Kurulu tarafından düzenlenmiştir. İşte bu çalışmada sözü edilen kurumun 2017 tarihli “Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı” değerlendirilecektir.

Ders Müfredatı- Öğretim Programı

Dil ve edebiyat öğretiminin temeli, Tazimat döneminde kadar götürülebilir. O yıllarda “öğretim programı” kavramı düşünölmediği için, yazılmış olan ders kitapları aynı zamanda öğretim programı olarak da algılanmıştır. Ahmet Cevdet Paşa imzalı “Kavaid-i Osmaniye” ve “Belagat-i Osmaniye” adlı gramer ve edebiyat kitapları Recaizade Mahmut Ekrem’in “Talim-i Edebiyat”ı, Muallim Naci’nin Istılahat-ı Edebiye’si bu kapsamda değerlendirilebilir.

Böyle olmakla birlikte, basit anlamda olsa bile, Türkçe ve Edebiyat dersi programları tamamen Cumhuriyet döneminin eseridir. Bu kapsamda da

1924 tarihinde “Heyet-i İlmiye” tarafından kabul edilmiş olan düzenleme bilim çevrelerince ilk “Türkçe ve Edebiyat Programı” olarak kabul edilmektedir.

Hemen hemen on yılda bir, hatta kimi zaman daha kısa aralıklarla değişikliklere uğrayan Edebiyat ve Dil dersi programları, günümüze kadar 1934, 1939, 1949, 1954 ve 1957 yıllarında yeni düzenlemelere tabi tutulmuştur. Dersle ilgili düzenlemelerin sık sık yenilenmesinin temelinde, bugün de tartışması yapılan “okuma, yazma, gramer, dil, edebiyat” gibi ayrıntıların yattığı bir gerçektir.

Cumhuriyet döneminde oldukça uzun bir zaman dilimi içerisinde (35 yıl) uygulamada kalan 1957 programı, 1992 yılında yapılan ufak tefek değişikliklerle 2005 yılına kadar dayürlükte kalmıştır.

Öğretimde kullanılacak yolların ve yöntemlerin edinilmesi öğretim programından ayrı olarak başka bir çalışmayı gerektirmekle beraber, bir dersin programının da öğretmenlere bu konuda yol göstermesi ya da onun öğrendiklerine destek olması gereklidir. 2005 yılında yürürlüğe konulan son “Türk Edebiyatı” ve “Dil ve Anlatım” programına kadar uygulamada kalan 1957 programı ile onun biraz geliştirilmiş olan 1992 programları edebiyat öğretmenlerine çok az şey söylemekte idi. Söylenenler de okutulacak konuların ve yazarların belirtilmesi şeklindeydi.

Lise ders kitabında yer alacak bir yazar veya şairin adının ve okutulacak eserinin belirtilmesi, işini iyi yapan bir “edebiyat öğretmeni” için yeterli görülse bile programın, aynı öğretmene “yetki ve sorumluluk” yüklemesi de düşünülür. Bu sorumluluk da dersin hedeflerini, yöntemlerini, öğrenci kazanımlarını ve sınav ilkeleri tanımlanır.

2005 yılında uygulamaya konulan yeni programlar, konuya ilk defa çağdaş programcılık açısından baktığı için müfredat mantığından uzaklaşmıştı. Bu nedenle de “Türk Edebiyatı” ve “Dil ve Anlatım” programları, bu konuların büyük bir bölümünü çözmüştü. Ders kitaplarına getirilen standartlar, okuma metinlerinin nitelikleri, derste uygulanacak yöntemler, dersin hedefleri ve öğrenci kazanımları gibi yenilikler Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine ve yetişmekte olan öğretmen adaylarına yol gösterebilecek nitelikte idi.

Şu an yürürlükte olan 2017 tarihli Ortaöğretim “Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı” 2005 yılında uygulanmaya konulan bir önceki program gibi “çağdaş öğretim programı mantığı” ile yola çıkmıştır ama ilerleyen bölümlerde haklı eleştirilere yol açacak aksaklıklara yer verilmiştir. Bunun sonucu olarak da basite indirgenmiş, bilimsel nitelikleri

nisbeten bozulmuş ve elemanları bir birinden kopuk bir örnek ortaya çıkmıştır.

Türk Dili ve Edebiyatının Bütünselliği

2005 tarihli program, 2005-2015 yılları arasındaki on yıllık uygulamasında “Edebiyat”ın ayrı, “Dil ve Anlatım”ın ayrı birer ders olarak okutulmasını öngörmüştü. Ders, 2005’ten bir önceki programda da “Türk Dili”, “Türk Edebiyatı” ve “Kompozisyon” olarak üçe ayrılmış ve haftalık ders saatlerinde ayrı ayrı işlenmeleri öngörölmüştü. Bu defa 2017 tarihinde yeniden düzenlenen program, önemli bir yanlıştan dönerek “Türk Dili ve Edebiyatı” nı tek bir ders olarak düzenlemiştir. Basit bir kararmış gibi görünen bu düzenleme aslında bu yeni programın gerçekleştirdiği en önemli işlemdir.

Akademik hayatta genel olarak “Türk Dili ve Edebiyatı” terimi ile adlandırılmış olan dersin aslında üç ayrı çalışma konusunu içerdđi herkesçe bilinen bir gerçektir. Bunlar:

- a. Genel olarak Türk Edebiyatı, Buna ek olarak Batı Edebiyatı, Dünya Edebiyatı veya Türk Dünyası Edebiyatı.
- b. Kuramsal anlamda Türkçe Dil Bilgisi ve Dil Bilimi.
- c. Türkçe-Kompozisyon veya Sözlü ve Yazılı Anlatım ya da Okuma, Dinleme, Konuşma Yazma.

Bu üç alan ilk bakışta, hem birbirleriyle müştereken yürüyen çalışmalar olarak görünmekte, hem de dilin, edebiyatın ve dili günlük hayatta kullanmanın farklı tarzlar olabileceğini düşündürmektedir. İşte bu nedenle de konu zaman zaman programcılar ve uygulayıcılar tarafından sürekli tartışılmış, öğrenci başarısını belirlemede hangi alana daha çok ağırlık verilmesi gerektiği noktasında da değişik görüşler ileri sürölmüştür. Bu farklı görüşlerin ve farklı tartışmaların sonucunda da kimi zaman dersin adı farklı tanımlanmış, kimi zaman not baremlerine belirli oranlar verilmiş, kimi zaman da, ayrı ayrı dersler olarak okutulmaları öngörölmüştür. Sonuç olarak, “edebiyat”ın, “dil bilgisi”nin ve “okuma-dinleme-konuşma-yazma”nın tek ders olarak okutulup okutulamayacağı bugüne kadar hep tartışılmıştır ama bunların eskilerin deyimi ile “birbirlerinin mütemmim cüzü” olduğu değiştirilememiştir. Zaten dersle ilgili olarak önemli olan da öğrencilerin belirlenen hedeflere ulaştırılmasıdır. Bu hedeflere ulaşmak elbette derste okutulacak okuma metinlerine ve onların işleniş tekniklerine bağlıdır.

Dersin adı, bilinen en eski zamanlardan günümüze kadar hep “Türk Edebiyatı” olarak tanımlansa da ona zaman zaman “Batı Edebiyatı, Dünya

Edebiyatı, Türk Dúnyası Edebiyatı” adı altında farklı bölümlerin eklendiği de olmuştur. Ancak, bir önceki 2005 programında bu türden eserlere yer verilmemişti. 2017 programı isabetli bir tercihle hem Dúnya Edebiyatlarından hem de Türk Dúnyası Edebiyatlarından metinler okutulmasını zorunlu hale getirmiştir. Bu, Anadolu’nun dıŐına çıkarak Türk Dúnyasına açılmak ve ayrıca Dúnya Edebiyatlarını da tanımak açısından olumlu bir geliŐmedir.

2017 programı, bir önceki 2005 programı gibi, “edebiyat” konularını azaltarak “dil” ve “anlatım” çalışmalarına ağırlık vermiŐtir. Hatta bu doğrultuda, günlük hayatın vazgeçilmezlerinden olan, mektup yazma, e-posta yazma, tutanak, dilekçe ve özgeçmiş yazma gibi işlevsel metinler de programda yer bulmuştur. Bu, öncelikli hedefi Türkçenin “doğru, düzgün ve etkili” kullanılması olan “Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı” alanı için isabetli bir tercih olmuştur.

Bir önceki 2005 programı “Dil ve Anlatım” adı altında ayrı bir ders ihdas etmiŐti ve sonuçta benzer metinleri hem edebiyat hem de dil derslerinde okutma gibi bir gariplik ortaya çıkmıŐtı. Aynı okuma ya da dinleme metni ile hem edebiyat, dem dil bilgisi, hem de Türkçe-kompozisyon çalışması yapabilmek mümkünken her çalışma için ayrı metinler hazırlama zorunluluğu, programın öngördüğu “beceri transferi” işini de güçleŐtirmiŐti.

Sonuçta “akıl için yol bir” olduğu için, programı hazırlayan akıl ya da akıllar da bu tek yolu buldu ve seçilecek uygun metinlerle “edebiyat”, “dil bilgisi”, “anlama ve anlatım” çalışmalarının birlikte yürütülmesini sağlayacak bir yöntemde karar kılındı. Çünkü bu üçü, günlük hayat içerisinde bir biri ile iç içedir.

Bu görüŐe getirilecek bir itiraz “edebiyat tarihi konuları işlenirken okutulması gereken eski metinler dil ve anlatım çalışmalarına elverişli olamamaktadır” biçiminde ise de, yapılması gereken şey, o tür örneklerin azaltılması, onun yerine günümüze yakın örneklerin ve özellikle “işlevsel metinler” in okutulmasıdır.

Kıscacası “Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı” lise öğrencisine “edebiyat tarihi okutma”yı, “dil ve edebiyat bilgisi yükleme”yi önermemelidir. Türk ve Dúnya edebiyatlarının seçkin örneklerinin, günlük hayatın işlevsel metinleriyle birlikte, iç içe ve bir bütün halinde okutulmasını öngörmelidir. Bu açıdan bakıldığında, 2017 programının bu yöndeki tercihleriyle öğrencilerin günlük ihtiyaçlarına cevap verebileceği görölmektedir.

Öğretim Programı ve Felsefi Altyapı

Felsefe sözcüğü, terim olarak değil ama sözcük olarak “bir alana, bir konuya bakış” anlamına gelmektedir. Programcılık söz konusu olduğunda ise, hazırlanan her yeni programda bir bakış açısının, bir yaklaşımın, kısaca bir felefenin olması gerekir, diye düşünölmektedir. Çünkü, için başında belirlenmiş olan bu anlayış, yapılacak tüm düzenlemeleri kuşatacak ve böylece programın tüm ayrıntıları bir birleriyle çelişmeden uyumlu bir tarzda ilişkilendirilebilecektir.

Söz gelişi, 2005 tarihli programlar “yeniden yapılandırmacılık” felsefesini temel almıştı ve programın üniteleri, öğretme-öğrenme süreçleri, öğretim yöntemi teklifleri ile ölçme ve değerlendirme ilkeleri bu anlayışa uygun düzenlemeleri içeriyordu. Hal böyle olunca da tüm ayrıntılar kolayca birbirleriyle ilişkilendirilebiliyordu.

Felsefesi böyle sağlam bir zemine oturtulmuş olan 2005 programından sonra uygulamaya konulan 2017 programı daha için başında “Ben her şeyi değiştireceğim ve öncekilerden farklı bir düzenleme anlayışını yola çıkacağım” dercesine şu görüşe yer vermektedir:

Tek bir öğrenme öğretme yaklaşımına bağlı kalınmamalıdır. Öğrencilerin bireysel farklılıkları, süreç içerisindeki gelişimleri ve ilerlemeleri dikkate alınarak farklı ve çeşitli öğretim strateji, yöntem ve tekniklerinden yararlanılmalı, süreç içinde yapılan gözlemler doğrultusunda yer i geldiğinde bunlarda değişikliğe gidilmelidir (s.6)

İlk bakışta doğru gibi görünen bu ifade insanın aklına hemen “Dere geğerken at değiştirilmez” atasözünü getirmektedir. Çünkü her yeni program kendine özgü bir felsefeyle, bir iddia ile yola çıkar. Bu iddia bir öncekinin geliştirilmişi olabilir veya tamamen yeni bir anlayışı içerebilir. Program, “Bunları uyguladığınız zaman başarılı olursunuz”, der. “Başarılı olamadığınızda bunları değiştirebilirsiniz”, diyemez. Dediği anda da inandırıcılığı kalmaz. Zaten bir önceki düzenlemenin temelini teşkil eden “yeniden yapılandırmacılık” anlayışına yer vermeyen, onun ayrılmaz bir parçası olan “problem çözme”, “etkinlik düzenleme” ve “transfer etme” yollarından da hiç söz etmeyen bir program bunların yerine başka şeyler de ikame etmemişe, başarılı olması düşünölemez. Nitekim ilk sonuçlar onu açıkça göstermektedir. İncelemenin ilerleyen bölümlerinde ortaya konmaya çalışılacak aksaklıklar, programdaki bu yaklaşım eksikliğini açıkça ortaya koyacaktır.

Dil ve Edebiyatta Ünite Kavramı

Türkçeye Fransızcadan geçmiş olan ünite sözcüğü genel olarak “bir çokluğu oluşturan varlıkların her biri” anlamında kullanılmaktadır. Söz konusu olan bu çokluk, bir dersin öğretim programını ya da bu program doğrultusunda düzenlenmiş olan bir ders kitabını içeriyorsa, bu defa ünite kavramı “belli bir konu ya da sorun çevresinde düzenlenmiş ayrıntılı ders planı” anlamına gelmektedir.

Büyükçe bir birlik ve kapsamlı bir bütünlük olan herhangi bir dersin ayrıntılı olarak okutulabilmesi için konuların bölünerek düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak dersin, eğitim terimi anlamında “ünite”lere ayrılması basit ve önemsiz gibi görünse bile nihayetinde yapılan işlem ilgili derse getirilen bakış açısını göstermektedir.

Sözgelişi, Edebiyat eserlerini başlangıcından günümüze doğru kronolojik sıra ile ünitelere ayırmak “tarihi bakış açısı”nı; şiir, düzyazı, kalıplaşmış ürün çeşidine göre ayırmak “biçimsel bakış açısı”nı; roman, hikaye, gazel, kaside, koşma vb. terimlere göre ayırmak “türe dayalı bakış açısı”nı gösterir. Dolayısıyla, bir dersin bütünlüğünü farklı bakış açıları ile farklı ünitelere ayırmak söz konusu olabilmektedir. Bu bakımdan konuları ünitelere ayırmadan önce öğretim programının felsefesini belirlemek, onu izleyerek de bu felsefe doğrultusunda üniteler oluşturmak gerekmektedir.

İşte bu nedenle ve bu aşamada Türk Dili ve Edebiyatı dersinde üniteler hangi anlayışa dayalı olarak düzenlenmelidir, sorusuna cevap aranacak, ayrıca da bu arada 2017 tarihli programın ünite anlayışı tartışılacaktır.

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programları bugüne kadar çoğunlukla edebiyat tarihi kronolojisi temel alınarak ünitelendirilmiştir. Temelde, böyle bir ünitelendirmenin tamamen yanlış olduğunu ileri sürmek doğru görünmemektedir. Türk Edebiyatı Tarihini, Türk Edebiyatının gelişme dönemlerini ve edebiyat eserlerinde kullanılmış olan Türkçenin tarihi seyrini incelemek bir anlamda akademik bir bakış açısını gerektirmektedir. Bu akademik bakış açısı ise daha çok lisans eğitimini, hatta çoğunlukla da lisans üstü eğitim çalışmalarını işaret etmektedir. Halbuki 16-18 yaş aralığında olan ortaöğretim öğrencisinin böyle bir inceleme ve ünitelendirme için henüz hazır olamayacağı açıktır. O nedenle de dersin ünitelendirilmesi çalışmalarını düzenlerken gelişim psikolojisinin verilerinin göz önünde bulundurulması esastır.

Ünlü eğitimci Piage’nin ve Bloom’un bu konudaki görüşleri dil ve edebiyat çalışmalarına geniş şekilde ışık tutmaktadır. Bu nedenle de uzunca

bir zamandan beri edebiyat eserleri onların sınıflandırmasına uygun olarak “duyuş, biliş, hareket” veya “duygu, düşünce, olay” üçlemesi ile gruplandırılır olmuştur. Alanın öğretilimi söz konusu olduğunda da edebiyat eserleri:

- a. Duyguyu temel alan ve onları işleyen eserler
- b. Düşünceyi temel alan ve onları işleyen eserler
- c. Olayları temel alan ve onları işleyen eserler

Olmak üzere üç grup halinde sınıflandırılmıştır. Böyle bir sınıflandırma, yazardan ve şairden öte, hem bizzat eserin kendisini ve dolayısıyla da okuyucuyu ve bir okuyucu olarak öğrencinin kendisini işaret edeceği için de son derece isabetli olacaktır. Ortaöğretim öğrencisinin zihin gelişimi bizi bu yöne götürmektedir.

Yukarıda belirlenmiş olan iki bakış açısından birisi “edebiyat kronolojisi”, “edebiyat tarihi” veya “edebi dönemler”, ikincisi de edebiyat eserine konu olan “duyuş, biliş, hareket” veya “duygu, düşünce, olay”dır. Yani sonuç olarak ya edebi bir dönem temel alınarak o dönemdeki duygu, düşünce ve olay işleyen eserler sırası ile işlenecek, ya da duygu, düşünce ve olaydan biri temel alınarak sırası ile edebi dönemler okunacaktır.

Edebi dönemleri yani edebiyat tarihini temel almak akademik bir bakış açısı olduğu için ortaöğretim öğrencisinin zihinsel gelişimine daha uygun olan ikinci yoldur.

Cumhuriyet’in ilk yıllarından bugüne düzenlenmiş olan programların son ikisi hariç tamamı “müfredat” mantığı ile hazırlandığı için edebiyat tarihi kronolojisini temel almışlar, zihin işlemlerini gözletmemişlerdir. 2005 programı da edebi dönemleri temel alarak düzenlenmiş olmasına karşın ağırlıklı olarak “coşku ve heyecanı dile getiren metinler”, “olay çevresinde oluşan edebi metinler”, “öğretici metinler” gibi tanımlamalara yer vererek ilk defa bilimsel bir ünitelendirme yapmıştır. Bir bütün olarak okutulması gereken bir dersi “Türk Edebiyatı” ile Dil ve Anlatım” gibi iki ayrı ders halinde okutmaya zorlamış olmasına rağmen 2005 programı, bugüne kadar geliştirilmiş olan programlar arasında felsefesi, yöntemleri ve tutarlılığı en sağlam program olarak nitelendirilmiştir.

2017 tarihli öğretilim programı, ünitelendirme anlayışında “edebiyat türü”nü temel almış, “şiiir”, “roman” , anı yazısı”, “gezi yazısı” gibi ünite adları belirlemiştir. Aynı ünite içerisinde de o türün değişik edebi dönemlerdeki örneklerinin incelenmesini işaret etmiştir. Böylece de edebiyat

tarihi bakış açısını arka plana kaydırmıştır. Bu bakış açısı isabetli olmakla birlikte ünite adının bir edebiyat türünü işaret etmesi, öğrenci merkezli bir anlayış olmamakta ve zihin işlemleri açısından da doğru görünmemektedir.

Beceriler ve Kazanımlar

Edebiyat eserleri, edebiyat teorisi ve edebiyat tarihi birer bilgi konusu olsa bile dilin bizzat kendisi tamamen kişisel bir beceridir. O nedenle dile ve edebiyata dayalı bir dersin öğretim programının hedefinde öğrenciyeye “beceri ve tutum kazandırmak” yer alır. Üstelik, iyi düzenlenmiş bir öğretim programının bu becerileri tanımlaması, onların alt performans göstergelerini sıralaması ve öğrenci kazanımlarını belirtmesi gerekir. Bunlar, öğrencilerin başarı sıralamasını belirleyecektir.

Türk Edebiyatını ve Türk Dilini içeren bir derste hangi beceriler tanımlanacaktır, sorusuna gelince: Bu sorunun cevabını elbette tamamen dersin içeriği belirleyecektir.

Türk Dili ve Edebiyatı dersi, bir yönüyle sanat dersidir ve her sanat da “estetik haz”la doğrudan ilişkilidir. Ders, aynı zamanda kültür konusudur ve bu yönüyle de “araştırma, inceleme, düşünme ve karar verme” çalışmalarını içerir. Türkçenin değişik alanlarda kullanılabilmesi hedeflendiğinden “dille iletişim, dili etkin ve sağlam kullanma, anlatımı düzenleme” söz konusudur. Bu arada radyo, televizyon, bilgisayar, cep telefonu ve genel ađ (internet) gibi dilin yaygın olarak kullanıldığı “çağdaş iletişim teknolojilerine hakim olma” da düşünülür.

Bu duruma göre, “Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı”nın öngöreceği beceriler şöyle tanımlanabilir:

1. Sanat eserlerinden estetik zevk alma becerisi
2. Araştırma becerisi
3. İnceleme becerisi
4. Düşünme becerisi
5. Karar verme becerisi
6. Türkçeyi doğru, sağlam ve etkili kullanma becerisi
7. İletişim becerisi
8. Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi

Hiç kuşkusuz bu beceriler, performans yelpazesini sıralayacak biçimde alt becerilere ayrılacak ve böylece öğrenci kazanımları da belirlenmiş olacaktır.

Beceriler ve kazanımlar açısından 2017 tarihli yeni programın değerlendirilmesine geçildiği zaman ulaşılan bulgular şöyle değerlendirilebilir:

Programla ilgili bulgulara ulaşabilmek için 2017 tarihli Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programından aşağıdaki ifadeler alıntılanmıştır:

“Bu gelişme ve ilerlemeler öğrencilere temel bilgi ve becerilerin yanı sıra eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma yapma, sorun çözme gibi bilişsel; sosyal ve kültürel katılım, girişimcilik, iletişim kurma, empati kurma gibi sosyal; öz denetim, öz güven, yaratıcılık, kararlılık, liderlik gibi kişisel yeterlilik ve becerilerin kazandırılmasını zorunlu kılmaktadır.” (s.9)

“Öğrencilere Kazandırılması Hedeflenen Yeterlilikler ve Bu Yeterliliklerle İlgili Bilgi, Beceri ve Tutumlar: “Ana dilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematik yeterliliği, bilim ve teknoloji yeterliliği, dijital yeterlilik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal yeterlilikler, inisiyatif alma ve girişimcilik, kültürel farkındalık ve ifade” (s.11)

“Dört temel dil becerisinin yanı sıra öğrencilere kazandırılması hedeflenen yeterlilik ve beceriler, aşağıda sunulmuştur: bilgi okuryazarlığı, eleştirel düşünme, görsel okuryazarlık, iletişim ve iş birliği, medya okuryazarlığı, yaratıcı düşünme” (s.17)

“Öğrencilere Kazandırılması Hedeflenen Değerler ile Bunlara İlişkin Tutum ve Davranışlar: Adalet, dostluk, dürüstlük, özdenetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik” (s.14)

“Öğretim programlarıyla öğrencilere kazandırılması hedeflenen değerler on ana başlık altında toplanmıştır.” (s.13)

“Metinler seçilirken veya oluşturulurken öğrencilere aktarılması hedeflenen değerlere göre metin belirlenmesi beklenmemektedir.” (s.22).

Beceriler ve kazanımlarla ilgili bu alıntılar bağlamında yapılabilecek değerlendirmeler şöyledir:

1. Yukarıdaki örneklerde görüldüğü üzere program, eğitimbilimsel birer terim olan “yeterlilik, bilgi, beceri, tutum, kazanım” gibi kavramlar konusunda net bir ayrıma gidememektedir. Kavramlarla ilgili tanımlamalarda ve sıralamalarda bir terimin

yerine diğer terimin yerleştirilebilmesi m¼mk¼n g¼r¼nmekte, bu durum terimlerin anlam alanlarında karışıklığa yol açmaktadır. Dolayısıyla bu ifadelerin ayırt edici hale getirilmesi gerekmektedir.

2. Dersle ilgili olarak hedeflenen beceriler ya da programın ifadesi ile “yeterlilikler” hangileridir, sorusunun cevabı çok çeşitlidir. Bunlar, programın “Giriş” b¼l¼m¼nde “on ¼”, yeterliliklerle ilgili tabloda “on”, “Alana Özg¼ Beceriler” başlığı altında da “altı” tanedir. D¼zenlemenin bu sayılar konusunda kapsamı netleştirmesi gerekir.
3. Program, “T¼rk Dili ve Edebiyatı Dersi”nin öğretimini d¼zenlediđine g¼re “yabancı dilde iletişim” ve matematik yeterliliği” kavramlarının burada bulunmaması gerekmektedir. Bunların ve buna benzer yeterliliklerin genel çerçevede ve b¼t¼n¼yle “ortaöğretim”i kapsayan bir d¼zenlemede yer alması daha doğrudur. Hatta bunlar gibi bilim ve teknoloji yeterliliği, dijital yeterlilik, inisiyatif alma ve girişimcilik, k¼lt¼rel farkındalık ve ifade“gibi yeterlilikler de aynı kapsamda değerlendirilir.
4. “Öğrencilere Kazandırılması Hedeflenen Değerler” tablosunda yer alan “adalet, dostluk, d¼r¼st¼lk, özdenetim, sabır, sayđı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik” gibi etik değerler sadece T¼rk Dili ve Edebiyatı alanının değeril, b¼t¼n¼yle ortaöğretimin konusudur. B¼yle olunca da bu değerlerin yeri bu program değerlidir, belki ayrı bir y¼nergedir. Ayrıca bunlar arasında yer alan “sabır” kavramının geçerliliği de tartışmalıdır. Aynı tartışma listede yer verilen/verilmeyen diğer değerlerle ilgili olarak da yapılabilir. O durumda da bu d¼zenlemenin inandırıcılığı kalmaz. Üstelik bu değerlerin alt performans göstergeleri için yapılmış olan tanımlamalar bilimsel terimler olmaktan çok uzaktır. Onun ötesinde program hazırlayıcı(lar) burada sıraladık(lar)ı değerlerin gerekliliği konusunda kararlı olamadıkları için de bir yerde:“öğrencilere kazandırılması hedeflenen değerler” (s.13) derken bunların kazandırılmasını hedeflemekte, bir başka yerde de: “hedeflenen değerlere g¼re metin belirlenmesi beklenmemektedir” (s.22) g¼r¼ř¼ne yer vermektedir. Değerlere g¼re metin seilmeyecekse bu değerler öğrencilere nasıl kazandırılacaktır?

5. Edebiyat sanatını konu alan, ayrıca da dil çalışmalarına yer veren bir dersin öğretim programında “Sanat eserlerinden estetik zevk alma becerisi” nin yer almamış olması şaşırtıcıdır. Metin merkezli bir öğretim modelinde “okuma ve dinleme metni”nden etkilenmeden, okunan bir şiirden haz duymadan edebiyat dersi gerçekleştirilemez. Dil dokusu sağlam bir şiirden veya kurgusu sağlam bir öyküden ya da romandan zevk almadan da “estetik beğeni” eğitimi verilemez.
6. Türkçe dil çalışmalarının temeli “okuma, dinleme, konuşma, yazma” gibi dört temel dil becerisine dayanır. Bu becerilerde başarı sağlayan öğrencinin dil kullanımları da etkileyici olur. Bu nedenle “Türkçeyi doğru, sağlam ve etkili kullanma becerisi” Türk Dili ve Edebiyatı” dersinin temel becerisidir. “Türkçeyi doğru, etkili ve sağlam kullanma becerisi”ni tanımlamamış, onun alt becerilerini sıralamamış bir program öğrenci kazanımlarını da ölçemeyecek demektir.

Sonuç olarak, programın “yeterlilikler, beceriler, kazanımlar, davranışlar” terimleri ile düzenlemeye çalıştığı bölüm dağınıklık içerisinde. Dersin temelini oluşturan “Edebiyat eserlerinden zevk alma” becerisi ile “Türkçeyi doğru, sağlam ve etkili kullanma” becerisi kapsam dışında tutulmuş, hiç gerekmediği halde “kararlılık”, “liderlik”, “özdenetim” gibi” olmasa da olur” terimler tanımlanmıştır. Üstelik tanımlananların kapsamı ve sınırları net değildir ve sözü edilen bu kavramlar birbirleri ile de ilişkilendirilememektedir. Ayrıca, hiç gerekmediği halde bunlara eklenen “değerler” tablosu da sözü edilen bu kargaşayı iyice derinleştirmekten başka işe yaramamaktadır.

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Programında Dil Konuları

Şu an yürürlükte olandan önceki 2005 programında “dil bilgisi ve dil bilimi” konuları Türkçe-Kompozisyon uygulamaları ile birleştirilmiş ve ayrı bir ders oluşturulmuştu. Bu yeni derste dil bilgisi konularının ayrıntıları ile işlenmesi önerilmekteydi. 2017 programında dil bilimi kapsamında düşünebileceğimiz herhangi bir uygulama önerilmediği gibi, klasik dil bilgisi konularının da sadece örnekler üzerinde değerlendirilmesi istenmektedir:

“Ünite Süre ve İçerikleri” başlıklı tabloda belirtilen dil bilgisi konuları işlenen metin veya metnin uygun bölümü/bölgeleri üzerinde gösterilir, konu anlatımına girilmez”.(S.20)

dendiği gibi, öğrenci kazanımları konusunda da sadece:

“Metinden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.”

şeklinde tek bir kazanıma yer verilmektedir.

Eski şekliyle İlköğretimin ikinci kademesinde, yeni şekliyle de “ortaokul” larda dil bilgisi konuları ayrıntıları ile işlenmektedir. Bunların Ortaöğretimde yeniden öğretim konusu yapılmaması ve örnekler üzerinde eski bilgilerin uygulamalı örneklerinin gösterilmesi çok da yanlış olmayan bir yaklaşımdır. Yalnız, bu yeni programda dil bilimi ile ilgili kavramlara hiç yer verilmemiş olması bir eksiklik olarak görünmektedir. Bir anlamda “dilîn felsefesi” demek olan dil biliminin ortaöğretim öğrencisine özellikle “anlam bilimi” alanında bir çok katkılarının olabileceği düşünölmelidir. Liseden mezun olan öğrencilerin neredeyse tamamının üniversite kapılarını zorladığı bir ölkede, ana dillerini iyi kullanamadığı için sınavda başarılı olamayan kuşaklar yetiştirmek doğru değildir.

Öğretme-Öğrenme Süreci ve Ders İşleme

Herhangi bir dersle ilgili öğretim çalışmalarının ana omurgasını “öğretme-öğrenme süreci”nin oluşturduğu bilinmektedir. Kabaca “ders işleyiş” olarak da tanımlayabileceğimiz bu bölümde okuma kitabı başta olmak üzere bütün ders materyallerinin kullanılması gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle de öğretim programının ders materyallerinin kullanılması ile ilgili yönlendirmelere yer vermesi beklenmektedir. Sonuçta bu yolla hem öğretmene yol gösterilecek, hem de işleyiş birliği sağlanacaktır.

Türk Dili ve Edebiyatı dersi, ünitelerde yer alan okuma metinleri temel alınarak işlenmektedir. Dersin öğretim programı da belirlediği ilkelere okuma veya bazen dinleme metinleri üzerinde hangi sıra ile ne tip çalışmalar yapılır sorusunun cevabını oluşturmaktadır. Sözgeleş, 2005 programı, üniteye yer alan metnin adını verdikten sonra o metinle ilgili öğrenci kazanımlarını sıralamaktaydı. Daha sonra da bu kazanımlara ulaşmak için yaptırılacak etkinlikleri belirtip işleyişle ilgili açıklamalara yer vermekteydi. Böylece öğretici, öğrenciye hangi etkinlikle hangi davranışı kazandıracasını bilmekte idi.

Yeni Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı (2017) Üniteye yer alan metne “Okuma” demektedir. Onun üzerinde yaptırılacak çalışmalara “Yazma” adını vermekte, soru-cevap işlemlerine, hazırlıklı konuşma, dinleme, tartışma benzeri işlemlerin tamamına “Sözlü İletişim” başlığı koymaktadır.

Böyle bir düzenleme, bilinen alışılmış tanımlamalara, gruplandırmalara ve işleyiş tekniklerine aykırıdır. Sözgeleş, “sözlü iletişim” tanımlamasının yanında niye “yazılı iletişim” tanımlaması yoktur. Sonra, neden okuma metni öğrenci kazanımları ile veya programda ısrarla belirtilen

yeterliliklerle ilişkilendirilerek belirtilmemiştir. Ayrıca dil bilgisi konuları neden, sanki bir eklenti gibi ünitenin altına sıkıştırılmıştır. Bunların hepsi açıklamaya muhtaçtır.

Böyle bir düzenleme sistematik değildir. Üniteye yer alan okuma ya da dinleme metni temel alınmalı, onunla ilişkili “kazanımlar”, yeterlilikler veya “değerler” sıralanmalı, bunlara ulaşabilmek için öğrencilere yaptırılacak “etkinlikler” (okuma, dinleme, konuşma, yazma, dil bilgisi, ödev, proje v.b) belirtilmeli, hemen yanında da bu etkinliklerin ayrıntılarına ve açıklamalarına yer verilmelidir.

Öğretim Programı ve Ölçme-Değerlendirme

Eğitim-öğretim çalışmalarının ayrılmaz bir parçası olarak tanımlanan “ölçme ve değerlendirme” işlemleri programcılık anlayışının da önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bu nedenle de programlarda bu konuyla ilgili açıklamalara ve yönlendirmelere yer verilmektedir.

Çağdaş programcılık anlayışı, ölçme ve değerlendirme uygulamalarını “ön değerlendirme”, “süreç değerlendirme”, “sonuç değerlendirme” olmak üzere üçlü bir aşamada düşünmektedir. Ön değerlendirmeler daha çok öğrenci seçme aşamalarında kullanıldığı için öğretim programları da daha çok “süreç değerlendirme”ye ve “sonuç değerlendirme” ye odaklanmaktadır. Elbette sonuç değerlendirme için düzenlenen “sınav” anlamındaki klasik ölçme araçları eğitim-öğretim hayatımızın önemli bir parçası haline geldiği için onunla ilgili bilgi ve deneyim birikimi oldukça fazladır. Ancak, “süreç değerlendirme” ile ilgili olarak uygulamaya konulan “ürün dosyası”, “gözlem formu”, “değerlendirme formu”, “proje ödevi” gibi ölçme araçları konusunda henüz yeterli oranda bir gelişme sağlanamamıştır. O bakımdan yeni düzenlenmiş olan 2017 programının bu konuya önem vermesi ve uygulayıcı öğretmenlere yardımcı olması beklenir. Nitekim sonucun da böyle olduğu görülmektedir. Aşağıdaki alıntılar 2017 programından seçilmiştir:

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları sadece öğrenme ürününün değil öğrencilerin öğrenme süreçlerinin de değerlendirilmesine imkân sağlayacak şekilde yapılandırılmalıdır. (s.6)

...becerilerin değerlendirilmesinde bireysel veya grup çalışması şeklinde düzenlenmiş performans çalışmaları ve projelerden yararlanılabilir. (s.9)

Gözlem formları yıl boyunca farklı zamanlarda ve sürekli olarak kullanılmalıdır. (s.10)

Programın “sürec değerlendirme” ile ilgili bu vurgulamaları yeterli olmakla birlikte uygulamada, verilecek ödevlerin, projelerin, değerlendirme formlarının nasıl düzenleneceği belirtilmemekte ve bunlarla ilgili örneklere yer verilmemektedir.

Sonuç değerlendirme anlamında yapılan sınavlarda da programın disipline edici, yol gösterici ve yönlendirici olması beklenir. Bunu sağlamanın yolu da hazırlanacak soruların programda yer alan kazanımlarla ve becerilerle ilişkilendirilmesinden geçer. 2017 programında bu zorunlulukla ilgili bir yönlendirmeye rastlanmamaktadır.

SONUÇ

Türk Dili ve Edebiyatı dersinin 2017 tarihli öğretim programı, bir bütün olan alanı iki ayrı ders olarak okutma anlayışına son vererek önemli bir adım atmıştır. Ayrıca, 2005 programında yer alan ve sayıları yüzleri bulan kazanımları birleştirip azaltarak bunların işlevselliğini artırmıştır. Buna ilave olarak da edebiyat metinleri arasına Türk Dünyasından ve Dünya Edebiyatlarından örnekler alarak evrensele açılmayı sağlamıştır. Bunlar, yeni programın bir önceki 2005 programına göre gerçekleştirdiği iyileştirmelerdir. Bu gelişmeyi doğal karşılamak gerekir. Çünkü eğitimde “Program Geliştirme” adı altında bir bilim dalı vardır ve bu dal ders programlarını iyileştirme anlamında çalışmalar yapmaktadır. Bu, bilimsel gelişmeler ışığında gerekli bir anlayıştır. Her yeni program bir öncesine göre daha gelişmiş olmak zorundadır.

Ancak sözü edilen bu geliştirme her yenilemede, bir öncekini tamamen değiştirme ve onun yerine, gerekçeleri bile açıklanmamış bir başkasını koyma olmamalıdır. Öyle yapıldığında sözkonusu dersin bilimsel terimleri, bilimsel sınıflandırmaları ve tanımları yerli yerine oturtulamayacaktır. Eğer daha önceki programlarda bir değişiklik gerekli ise bunun gerekçeleri ve bilimsel temelleri açıklanmalı, yeni programın önerileri de çağdaş programcılık anlayışına uygun olarak sistematik bir şekilde düzenlenmelidir.

2017 tarihli Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı ünitelerin düzenlenmesi, becerilerin ve kazanımların tanımlanması açısından yetersiz kalmıştır. Ayrıca “yeterlilikler” ve “değerler” adı altında yapılan eklemeler de program bütünlüğü ile uyumlu hale getirilememiştir.

Dil Bilgisi çalışmaları içerisinde yer alması gereken “dil bilimi” konuları göz ardı edilmiş, sadece bir önceki öğretim basamağında öğrenilmiş

olan klasik dil bilgisi konularının tekrarı ile yetinilmiştir. Özellikle “anlam bilimi” konularının dil bilgisi çalışmalarına dahil edilmesi gerekmektedir.

Öğretme-öğrenme süreci ile ilgili düzenlemeler bilimsel bir sistematik içerisinde olmadığı için yol gösterici değildir.

Ölçme ve değerlendirme işlemlerinde genel ifadelere yer verilmiş, süreç değerlendirme ve sonuç değerlendirme için gerekli olan uygulamalar belirtilmemiş, örneklendirilmemiştir. Programda göze çarpan benzeri eksikliklerin hiç olmazsa hazırlatılacak “Öğretmen Kılavuz Kitapları” aracılığı ile giderilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak söylemek gerekirse, 2017 yılında yapılmış olan bu düzenleme 2005 yılı düzenlemesine göre birkaç olumlu gösterenin dışında bilimsel yeterlilik açısından oldukça eksiktir. Belirli bir felsefi bakışa ya da anlayışa dayandırılmamakta, yapılan düzenlemelerde bilimsel bir altyapı sezilememekte ve program ayrıntıları birbirleriyle sıkı bir şekilde ilişkilendirilememektedir. Düzenleme gerçekleştirilirken son yılların bilimsel gelişmelerinin göz önünde bulundurulmadığı, bunlardan yararlanılmadığı anlaşılmaktadır. Program, bu şekliyle sayıları on binlerle ifade edilen Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine yardımcı olamayacağı gibi, Eğitim Fakólterinde okutulmakta olan “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinde de sıkıntılara yol açacaktır.

KAYNAKLAR

- Akbaba, Sırrı. 2016. Öğrenme Psikolojisi, Ankara, Nobel Kitabevi
- Aksan, Doğan 1987. Anlambilimi ve Türk Anlambilimi, Ankara
- Bloom, Benjamin. 1979. İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme, MEB. Ankara
- Cemiloğlu, Mustafa. 2005. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimine Bütüncü Yaklaşım, Türk Dili S. 641
- Cemiloğlu, Mustafa. 2013. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi, Bursa. Aktüel yay.
- Cemiloğlu, Mustafa. 2015. Türkçe Yazılı Anlatım Öğretimi, Bursa. Aktüel yay.
- Cemiloğlu, Mustafa. 2015. İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi, Bursa. Aktüel yay.
- elik, Tuğba. 2011. Dil Ve Edebiyat Öğretimi, Ankara
- etin, İsmet (Ed), 2010. Dil ve Edebiyat Öğretim Yöntemleri, Ankara
- etin, İsmet (Ed) 2014. I. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatları Öğretimi Sempozyumu Bildirileri, Ankara

- Çetin, İsmet 've' Çeltik, Halil.(Ed) 2017. II. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi Sempozyumu Bildirileri, Ankara
- Gerçek, Şenel. 2017. Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Dilbilgisi Öğretiminde Dilbilimsel Yaklaşımlardan Yararlanma, II. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi Sempozyumu Bildirileri, s.656
- İnayet, Alimcan've' Keskin, Ahmet.2017. Türk Dili Ve Edebiyatı Öğretiminde Alkış ve Kargış (Dua Ve Beddua) Türlerinden Nasıl Yararlanabiliriz? II. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Sempozyumu Bildirileri, s. 97
- Karakuş, İdris. 2006. Atatürk Dönemi Eğitim Sisteminde Türkçe Öğretimi, Ankara
- Kavcar, Cahit.1995. Edebiyat ve Eğitim, Ankara
- Küçükahmet, Leyla. 1986. Öğretim İlke ve Yöntemleri, Ankara
- Piajet, Jean. 1938. Çocukta Dil ve Düşünme, İstanbul,
- Sever, Sedat. 2004. Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme, Ankara
- Şaşan, Hasan. 2002. Yapılandırıcı Öğrenme, Yaşadıkça Eğitim S.74-75, s.49.
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2011.Ortaöğretim Türk Edebiyatı Dersi Öğretim Programı, Ankara.
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2011.Ortaöğretim Dil ve Anlatım Dersi Öğretim Programı, Ankara.
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2017.Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı, Ankara.
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2005. İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı, Ankara.
- Tebliğler Dergisi (MEB). 1992. Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Programı, S. 2370.
- Yavaş, Gürkan. 2017. "Türk Edebiyatı" İle "Dil ve Anlatım" Derslerinin Birleştirilmesi Kararının Liselerdeki Edebiyat Eğitimine Olası Etkileri? II. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi Sempozyumu Bildirileri, s. 267

EXTENDED ABSTRACT

The three important adjustments of conducting a course in the secondary education are "syllabus" "teaching and learning process" and "testing and evaluation" . It is an obligation that these three components should be integrated with each other in harmony. The studies on the "Turkish Language and Literature" course might go back to the Tanzimat Reform Era. The adjustments on the education programs began with the Republican Regime. The first "Turkish and Literature

Program” was accepted by scholars within the “Heyet-i İlmiye” (National Education Congress) in 1924. Afterwards, repeated once in every ten years, Turkish and Literature programs were designed with an understanding of “listing of the assigned authors, works and themes”. This perception was gained until the “Turkish Literature” and “Language and Expression” courses were accepted in 2005. These new courses include some innovations like the standards required for the course books, the qualities of the reading texts, the teaching methods, goals and the learning outcomes.

The current 2017-“Turkish Language and Literature Course Program” is made up of one course after gathering three details. These are, in the first hand, Turkish Literature, Western Literature, World Literature, Turkic World Literature, secondly Turkish Grammar and Linguistics, thirdly Turkish-Composition or Reading, Listening, Speaking and Writing.

Another innovation of the 2017 program is that some modern ways of communication like letter writing, e-mailing, reporting, petition or cv writing take place in the program. This decision is to the purpose of the primary goal of using Turkish efficiently and fluently in the field of “Secondary Education Turkish Language and Literature”.

This 2017-dated program realized previously mentioned improvements and later on it caused some troubles that would create rightful criticism in the further parts of the program. The adjustments were popularized and their scientific qualities were relatively destructed and thus a sample emerged with its elements shattered, not related with each other.

An approach and a perspective, shortly a philosophy should be determined before preparing programs because the decided perspective in the very beginning will involve all adjustments and thus all details of the program will be harmoniously interrelated with each other. Since the 2017 program was not designed according to this understanding, the details of the Turkish Language and Literature course are not related and thus disunited.

One of the disunited items of the course is that the units are not interrelated. These units should be designed according to the trilogy of “feeling, idea, incident” as convenient to the classification suggested by Bloom and Piage. This preference will be again to the purpose due to the fact that it will point to the works, the readers, and the students as readers unlike only the authors and poets. The mental development of the secondary education students leads us to this way.

Although the literary works, literary theories and the history of literature are the knowledge items, language itself is a personal skill. Therefore in the goals of a language and literature course include students’ acquisition of skill and attitude.

The 2017-dated program exclude some part of the skills necessary but include some skills not required for the field. The following skills are expected to gain from the students who take the course:

Having an aesthetic appreciation from the works of art

Researching

Analyzing

Thinking

Deciding

Using Turkish fluently and efficiently

Communicating

Using information technologies

The ethic values like “justice, honesty, decency, self-evaluation, patience, respect, love, responsibility, patriotism, humanitarianism” indicated in the table of “the Values Aimed Students to Gain” are not only for the Turkish Language and Literature but also for the whole secondary education. Thus the place of these values should not be in this program but perhaps in a different instruction. The same discussion can be set up with other values not taken in this list. Then, this adjustment loses its plausibility.

In this new program, not giving any place to the linguistic terms is also regarded as deficiency. Linguistics, “the philosophy of language” in some respect, is believed that will contribute much to the secondary education students especially in the field of “semantics”.

The 2017-dated program of Turkish Language and Literature course took an important step in accepting it as a whole not in two parts. Moreover, hundreds of learning outcomes stated in the 2005 program are combined and reduced and thus this increased their functions. In addition to this, some examples from Turkic Worlds Literature and World Literature are put among the literary texts and this made it possible to be universal.

These are the recoveries that the new program holds the previous 2005 program. We should consider it natural because there is a scientific field “Program Development” in education and this field makes studies on improving course programs. This is a necessary perception under the light of scientific progress. Every new program should be better improved than the previous ones.

However, the mentioned improvement should not necessarily mean that it would completely change the previous one and put another one without any justifications. When done so, scientific terms, scientific classification and definitions of a course will not fall into place. If it is necessary to make a change in the previous programs, its reasons and scientific bases should be explained and the suggestions for the new program should be systematically organized according to modern programming understanding.

The organization of the units of the 2017-dated Turkish Language and Literature Syllabus stand inefficient from the view of defining the skills and the

learning outcomes. Moreover, the additions titled as “efficiencies” and “values” are not made in harmony with the integrity of the program.

“Linguistics” which should be placed within the grammar is ignored and only the repetition of the classic grammar subjects given in previous teaching step takes place. Especially “semantics” should be included within the grammar teaching.

General terms are used for testing and evaluation, and necessary practices for process and follow-up evaluations are not defined and exemplified. Similar deficiencies and lacking parts which draw attention should be at least remedied through “Teachers’ Guide Books”, which will be prepared.

To conclude, from scientifically efficiency perspective, this adjustment in 2017 considerably lacks many features compared to the one held in 2005 except some positive indications. It cannot be based on a specific philosophical view or consideration and the adjustments do not include any scientific structure and program details are not firmly integrated with each other. While conducting adjustments, the recent scientific improvements are not taken into consideration and not benefited from these.

Başvuru: 21.02.2018

Yayına Kabul: 18.04.2018